

Hogyan tovább, HA-QRP verseny?

A szerkesztőségünk által rendezett tavalyi HA-QRP verseny immáron 41. volt a sorban. A beküldött versenyjegyzőkönyvek számának erős csökkenése miatt ildomosnak látjuk, hogy a lap hasábjain is foglalkozzunk a témával. Versenyünk kiírása csak nagyon tömören utal(hat) annak céljára. A kiírásban nincsen helye annak, hogy bővebben is emlékeztessünk a HA-QRP verseny több oldalú céljára, a történelmi előzményekre és más megfontolásokra. Véljük, most viszont eljött az ideje annak, hogy a következő lapszámokban cikket hozzunk a rendezők és – reméljük – a résztvevő amatőrtársak tollából is a HA-QRP témában.

A verseny célja

Emlékezzünk kicsit az amatőr rádiózás hőskorára! Pontosabban az 1920-as '30-as évek már inkább az amatőr rádiózás nagy felfutásának évtizedei voltak. Az akkortájt legkorszerűbbnek mondható technikai mozgalomban rendkívül dinamikus erősödését több minden jelezte. Évente exponenciálisan növekedett a világ amatőr adóengedélyeseinek száma, megalakult a mozgalom világszervezete, az IA-

RU, a Nemzetközi Távközlési Szervezet (ITU) a rádióamatőr szolgálatot is becikkelyezte rádiószabályzatába. A kontinensek közötti rádióforgalom mindennaposá vált, a legnépszerűbb adásmód a távíró volt. Az amatőr rádióállomások műszaki színvonala, így az adások szerény „hangminősége” (rac-os és klikkes távírójelek) és az adók frekvencia-stabilitása még bizony sok kívánni valót hagyott maga után, de ez a viszonylag széles sávokban még az egyenes rendszerű vevőkészülékeknek nem jelentett gondot. Az adók zöme egy-két elektromosval dolgozott, mai értelemben vetten is alig több, mint QRP teljesítményű volt. A nemzetközi éterversenyek pedig több fordulóval, több napon át zajlottak. „Golden years of the amateur radio” – így jellemezték ezen időket később a mozgalom krónikásai.

Emlékezzünk a hőskorra, tisztelegjünk a pionírok előtt! E nemes cél vezérelte szeretve tisztelt elődömet, néhai *Stefanik Pál* (HA5BT) Rádiótechnika főszerkesztőt, amikor 1974-ben életre hívta a HA-QRP versenyt. (Az ötvenes években volt néhány hazai QRP-verseny, ezeknek szép emléke mindig is élénken élt Pali OM-ben.) A HA-QRP versenyek fő

„technikai célja” a kezdetektől annak bizonyítása volt, hogy *kis teljesítményű adókészülékkel is lehet üzembiztos összeköttetéseket létesíteni.* (Hasonlóképpen, mint a hőskorban.) Ez a kis adóteljesítmény pedig hallgatólagosan is a saját építészű, viszonylag könnyen megvalósítható adókra, a minél hatásosabb, azaz magasan elhelyezett, rezonáns antennák telepítésére kellett sarkallja a résztvevőket. (Szintén, mint a hőskorban.) A távíró üzemmód az egyszerű kivitelezhetőséget biztosította, a kis adóteljesítmények melletti legjobb „jelérthetőség” mellett.

A szerkesztőség úgy gondolta, hogy a HA-QRP a kezdők versenyé lesz, kell legyen. Van idő (egy hét) a gyakorlatozásra, a verseny-rutin megszerzésére és nem kell görcsölni! Tessék naponta csupán csak annyit rádiózni, amennyi a munka utáni aktív pihenéshez, a kikapcsolódáshoz szükséges. Ez volt és ma is ez a HA-QRP versenyünk „humán célja”! Természetesen a rendezőnek, a szerkesztőségnek vannak a verseny-nyel kapcsolatban más elképzelései, úgymond „elvárásai” is.

-HA5KU-

(Folytatjuk)

MRASZ Ifjúsági Tábora – 2015. július 6-12.

A tábor célja: Az elektronika és rádiózás iránt érdeklődő fiatalok bevonása a rádióamatőr tevékenységbe, a jelentkezők rádiótechnikai képzése, a szövetség utánpótlásának erősítése.

A tábor térítésmentes és MRASZ tagsághoz kötött. Legyél te is rádióamatőr, csatlakozz hozzánk!

Programok/tematika:

Hétfő: Információk, biztonságtechnikai előadás, a rádióamatőr hobbi értékei, rádiókezelés bemutató, verseny felkészítés, QSO-gyakorlatok. Este: 144 és 432 MHz-en CQ-Budapest verseny két rádióval, két asztalnál.

Kedd: Beszélgetés antennákról, tápvonalokról villámvédelem; Rádióamatőr foglalkozások, konstruktóri alapok- áramköri kapcsolások, nyák-készítés, fűrés, RH-URH munka. Éjjel: csillagvizsgáló meglátogatása

Szerda: Konstruktóri alapok, nyák-tervezés, villám; Angol, Q kódok, rövidítések; Sávfelosztás, Forrasztás, RH-URH munka: SSTV, PSK31, fónia.

Csütörtök: Konstruktóri alapok: műszerkezelés; Sáv zavarás típusai; SWL tevékenység; Forrasztás, 3D mozi, RH-URH munka: SSTV, PSK31, fónia.

Péntek: Elektrotechnikai múzeum meglátogatása; Forrasztás / élesztés / bemérés; Számítógépes programok kezelése; Spektrum monitorozás, RH-URH munka: SSTV, PSK31, fónia.

Szombat: Ismerkedés a rádió-irányméréssel; a HA5KQDQ versenyállomásának meglátogatása (erdei túra, hegynek fel); Iránymérés: „rádiós róka” keresés az erdőben; RH-URH munka: SSTV, PSK31, fónia.

Vasárnap: Reggeli után rádiózás, amíg lehet, hazautazás.

Étkezés: Reggelire minden nap friss péksütemény és felvágott, zöldség, ebédre kiszállított meleg leves és főétel, vacsorára kiszállított meleg főétel.

Szállás: 3 db 3 ágyas szoba, 1 db 4 ágyas szoba.

Érkezés: július 6-án 10 órától, távozás 12-én reggeli után.

A tábor helyszíne: 1037 Budapest III. ker., Királyhelmece u. 9.

A tábor férőhelyeinek száma 11 fő ott alvással, 2-3 fő csak nappali foglalkozásokra. A tábort 14-18 éves fiataloknak ajánljuk (erősen függ az egyéni képességektől). A táborba érkezés és a hazautazás egyénileg történik, az utazást a MRASZ nem támogatja. A táborban való részvétellel 18-évnél fiatalabbak számára szülői beleegyező nyilatkozat szükséges! Túljelentkezés esetén a táborozók névsorát a MRASZ utánpótlással foglalkozó csapata választja ki a jelentkezők közül, a jelentkezők rádióklub-jainak elnökeivel egyeztetve.

Keress fel a helyi rádióklubot, ahol rádiózhatsz, versenyezhetesz, áramköröket építhetsz, és segítségükkel akár saját hívőjeled is lehet! A klubok elérhetősége, információk és jelentkezés: tabor2015@proc.hu vagy a MRASZ honlapjának Nyilvános Fórumán (<http://www.mrasz.hu/forum/viewtopic.php?f=6&t=21>).

HA5BLK

MRASZ up. referens

Hogyan tovább, HA-QRP verseny? 2.

A szerkesztőségünk által rendezett tavalyi HA-QRP verseny immáron 41. volt a sorban. A beküldött versenyjegyzőkönyvek számának erős csökkenése miatt ildomosnak látjuk, hogy a lap hasábjain is foglalkozzunk a témával. A következő számokban ezért cikket hozunk a rendezők és – reméljük – a résztvevő amatőrtársak tollából is a HA-QRP témában.

Két véglet

1978-ban szerény házi ünneppé emlékez(het)tünk meg az első magyar országos rádióamatőr egyesület, a MRAE megalakulásának 50. évfordulójáról. A „Rádiótechnika” akkoriban a mai Lónyay utcában volt és a szerkesztői szobám alatti kis pártirodában zsúfolódtunk össze néhányan old time-ek és lapszerkesztők a fehér asztal körül. A kötetlen beszélgetés során vendégeink sorban előadták a mozgalommal kapcsolatos emlékeiket, és szóltak az amatőr rádiózás mai helyzetéről is. Igen nagy élvezettel, szinte tátott szájjal hallgattam a nagy öregeket. Néhai Holly Imre bátyánk (ex HA3C), a második magyar WAC diploma tulajdonosa (1930-ból) némi keserűséggel, valahogy ekképpen indí-

totta mondandóját: Ez a mai amatőrmozgalom már nem az igazi! Ez a mi időnkben volt valóban amatőr tevékenység, amikor még az alkatrészeket is magunk készítettük... Ma már minden gyári, az alkatrész is, a készülék is. (És valóban, a szerkesztőség mini házi múzeumában őrzünk néhány, pár 100 cm kapacitású – akkortájt pF helyett cm-t használtak –, házi készítésű csillámkondenzátort a '920-as, '30-as évekből.) Igen az idők így változnak, ki gondolta volna, hogy a hőskorban még az alkatrészeket is s.k. készítették eleink. Azonban a fejlődést nem lehet – és nem is kell(!) – megállítani, de, vajon, mit szólna manapság Imre bátyánk egy néhány millióba kerülő amatőr rádióhoz?!

A napokban egy dán(?) rádióamatőr honlapján olvastam e mottót: „QRP? – Rövid hozzá az élet!” Le a kalappal, nagyon ütős elővezetés ez egy kifejezetten QRO power amplifikerekkel foglalkozó webszájhoz. Igen, felfyorsult manapság körülöttünk a világ, nincs időnk szinte semmire. Maximum 160 SMS-karakterben érintkezünk egymással, aztán például negyed évente jönnek az okosabbnál okosabb „telők”, hogy mi buta fejjel „beújít-

suk” azokat... És mégis él manapság a QRP! Vajon miért? Talán azért mert jó néhányan, lévén „hithű zöldek”, nem kívánják az „étert” túlterhelni. Vagy mert őszintén élvezik a mini power adta nagy kihívások leküzdését. Az amatőr rádiózás és a természetjárás barátainak SOTA-mozgalma is élteti a QRP-tevékenységet. És, reméljük, azért a házi készítésű QRP-rigek sem mentek ki teljesen a divatból, és munkál még bennünk az *én készítettem* semmivel nem pótolható sikerélménye.

A fent leírt két véglet története között több évtized telt el. E dolgok mind az idők változásáról mesélnek nekünk, mely változások egyesek szerint koptatják, szerintem inkább éltetik, színesítik a világ rádióamatőr mozgalma. Ha az amatőr rádiózás technikai része, a home made visszaszorulóban is van, a paletta a QRP-től a QRO-ig, az analógtól a digitálisig, a 137 kHz-től a 240 GHz-ig egyre csak szélesedik.

HA-QRP versenyünk szempontjából a kérdés csupán az, hogy egy hétig QRP-vel rádiózni, arról e-jegyzőkönyvet küldeni manapság tényleg teljesíthetetlenül fáradságos dolog lenne?

-HA5KU-

A Reményi István Rádióamatőr Alapítvány közleményei

Pályázati felhívás

Immáron 20. éve hirdetünk nyilvános pályázatot az Alapítvány alapító okirata IV. pontja szerint a 11-14. életév közötti, magyar anyanyelvű tanulóknak, illetve azoknak, akik az idén fejezték be a VIII. osztályt. Pályázatunk célja a fizika, az elektrotechnika, a rádióforgalmi ismeretek és a morzejelek adása-vétele képzési tárgyokban kimagasló eredményt elérő tanulók támogatása.

A pályázatnak tartalmazni kell a kérelmező nevét, címét, elengedhetetlen melléklete (másolatban) az iskolai bizonyítvány első oldala az iskola és a pályázó adataival, valamint az évzáró oldala a tanulmányi érdemjegyeivel. A morzejelek adása-vétele készség versenyoklevél és/vagy versenyjegyzőkönyv másolatával igazolható. Első pályázatot alkalmával klubverseny jegyzőkönyv is elfogadott, a klub elnöke hitelesítésével. (Az alapítványi alapító okirat teljes szövege olvasható a Rádiótechnika 1996/2. és a Hobby Elektronika 1996/3. számában. A névadó alapító élettörténete itt olvasható: www.radiovilag.hu/1rira.htm)

A pályázat beküldési határideje 2015. szeptember 1. (postabélyegző kelte), a képviselő címe: Tóth János 1068 Budapest, Delej u. 51. XXI. lh. fsz. 2.

Kedves szülők, tanárok és rádióamatőrök, kérjük, segítsék a pályázókat kérelmük összeállításában! Rádióamatőrök, barátaink! Várjuk szíves támogatásokat *Wlassits Nándor* HA8QC „Rövidhullámok 1934 – 1945” c. újabb rádiótörténet munkája kiadásához.

Bankszámlánk:

Reményi István Rádióamatőr Alapítvány
OTP Bank Rt. 11708001 – 20396990

Budapest 2015. 07. 01.

Tóth János HG5RV

Hogyan tovább, HA-QRP verseny? 3.

A szerkesztőségünk által rendezett tavalyi HA-QRP verseny immáron 41. volt a sorban. A beküldött versenyjegyzőkönyvek számának *erős csökkenése* miatt ildomosnak láttuk, hogy a lap hasábjain is foglalkozunk a témával. A júniusi és a nyári dupla lapszámunkban közölt cikkeinkre a rádióamatőr társaktól *eddig* minimális számú, azaz pontosan *nulla darab* írásos hozzászólást kaptunk. Szóban ugyan néhányan tettek észrevételeket, de ennél azért többet vártunk 41 év után...

HA-QRP – reklám a lapnak

Fentebb hivatkozott cikkeinkben emlékeztettünk arra, hogy annak idején miféle elképzelések és célok hívták létre a HA-QRP versenyt. Nos, eddig egy, nem kevésbé fontos okot nem említettünk. A HA-QRP-t, mint a „Rádiótechnika” versenyét, a jó bornak is kell a reklám bölcsessége tartotta életben az utóbbi 25 évben. (1974-től, az „MHSZ-világban”, az első 16 évben, még állami támogatást kapott a szerkesztőség a verseny megrendezéséhez, a díjak, oklevelek, tárgyjutalmak, az értékelés biztosítására.) 1990-től a verseny támogatását – az *amatőr rádiózás szeretete* mellett – jól felfogott ér-

dekből, *lapunk reklámozása* szempontjából is *értékes akciónak* ítéltük. A HA5RT, a „Rádiótechnika-team” a HA-QRP-k sokszoros egyéni első helyezettjének, HA6NL *Laci* OM-nek kiváló szervezésében és versenyzése mellett Európa sok kurrens hívójelkörzetét berádiózta EA6/HA5RT-től ... J48RT-ig. A szerkesztőség évről évre megelégedéssel nyugtázhatta az '5RT-csapat kiemelkedő QSO- és pontszámot eredményező étermunkáját. A Rádiótechnika-team eddig hozta reklám elvárásainkat, de úgy látszik, hogy manapság az efféle akció már nem ad elegendő buzdítást a *távíró adásmód világszerte tapasztalható* visszaszorulása ellen.

Az idők változnak

Az utóbbi évtizedek érdekes fejleménye volt a néhány órás időtartamú éterversenyek elterjedése. Lásd pl. az RH Budapest-bajnokság kétszer 24 perces CW- és SSB-fordulóját, de QRP-versenyek is léteznek efféle mini stílusban.

Évekkel ezelőtt versenyünk egyik részvevője felvetette, hogy „mindig ugyanazok az állomások” nyernek a HA-QRP-n. Jobb lenne, az összes jegyzőkönyvet küldő állomás nevét egy kalapba betenni, és

abból kisorsolni a győztest. Egy hétfőig nem mindenki tud minden nap QSO-zgatni, és ezzel az esetleges huncutkodások, mit ne mondjunk a csalások számát is minimalizálni lehetne. A verseny így valóban tiszta „happy 7 days” lenne a QRP-adók és a morzebillentyűk társaságában! – Utópisztikusan szép elképzelés, de ebben a mai, sajnos már mindenütt és mindenben „vérre menő” világban hogyan is élhetne ez meg?!

Megírtuk, hogy a HA-QRP egy hetes időtartamát az amatőr rádiózás pionír időire való emlékezés motiválta. Ezt az egyedül álló jellegzetességet nem kívántuk és ma sem kívánjuk feladni, mert akkor az a verseny már nem a „Rádiótechnika-féle” ős HA-QRP lenne.

Kedves Rádióamatőr-társak! A 42. HA-QRP versenyt idén novemberben megrendezzük. *A verseny jövőbeli sorsáról a tapasztalt aktivitás, a beérkezett jegyzőkönyvek száma alapján fog dönteni a szerkesztőség.* Továbbra is azt valljuk, hogy egy hétfőig QRP-vel rádiózni, arról e-jegyzőkönyvet küldeni manapság sem teljesíthetetlenül fáradtságos dolog. No, meg: „*Nem a győzelem, a részvétel a fontos!*”

-HA5KU-

Balás B. Dénes – Dr. Rajnai Zoltán:

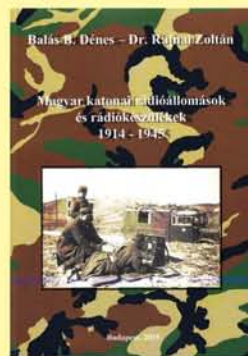
Magyar katonai rádióállomások és rádiókészülékek 1914–1945

A stílusosan tereptarka borítós könyv megismerteti az olvasókat a múlt század első felének magyar katonai rádióival, köztük természetesen néhány Telefunken, Lorenz és Siemens készülékkel is, melyek a szövetségi viszony miatt kapcsolódtak a magyar katonai híradáshoz.

A szerzők a 180 oldalas kiadványból 140 oldalon igyekeztek bemutatni a Magyar Királyi Honvédség által a második világháborúban használt meglehetősen sokféle, főleg magyar fejlesztésű, készüléket az R/1-től az R/17-ig. Ugyanakkor néhány oldalon az első világháborús készülékek is helyet kaptak, melyekről ma már kevés szó esik. A könyv nem lexikonzerű, a technikai adatok mellett érdekességeket közöl. Több mint 200 kép teszi látványossá a tartalmat, köztük olyan fényképek, melyek eddig sehol nem kerültek közlésre. Többek között rádiógyűjtők segítették szerzők munkáját, külföldről vagy csak az enyészetből hazamentett készülékeik fényképeivel.

Itt érdemes felhívni olvasóink figyelmét Balás B. Dénes által korábbi Évkönyveinkben már publikált ritkaságokra, mint az első világháború végén a Telefongyár által gyártott 10 W-os kisorádióra, melyet KLERÁ néven emlegetnek a visszaemlékezők vagy a legendás R/7 készülékcsalád fejlesztésének történetére (www.radiovilag.hu/ek-03.htm).

KÖNYVÚJDONSÁG



A könyv
a Ham-bazár kínálatában található!
Ár: 2990 Ft.